

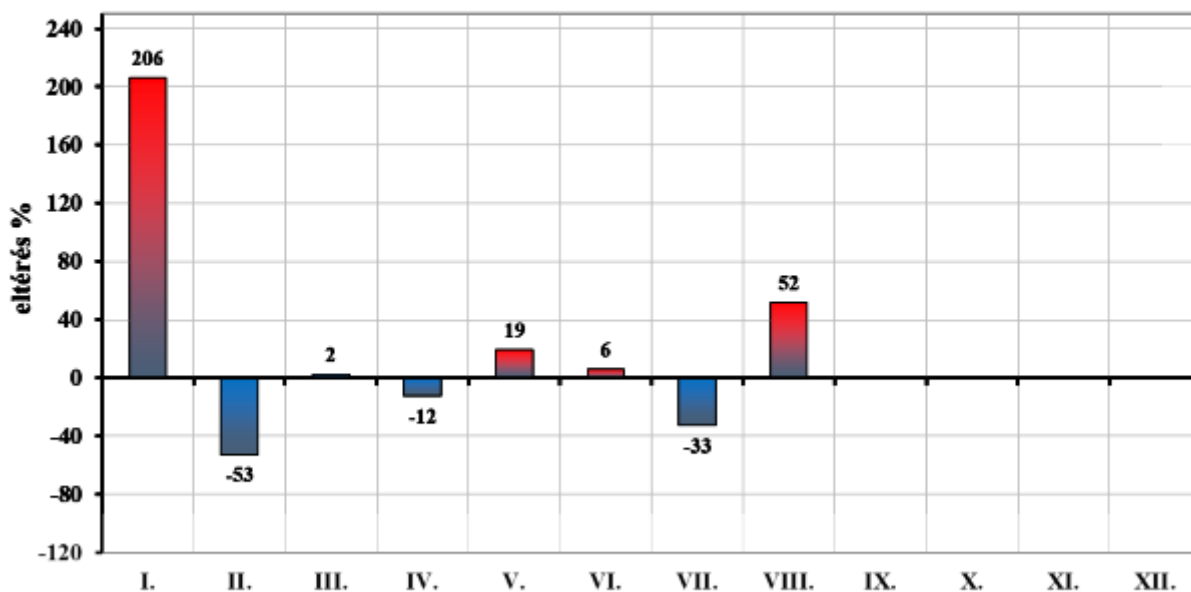
Havi hidrometeorológiai tájékoztató 2023. augusztus

Meteorológiai helyzet

Csapadék

A KDVVIZIG területén augusztusban a sokéves átlagnál több csapadék hullott. A lehullott csapadék havi területi átlaga 91,0 mm volt, amely 52%-kal több a sokéves augusztusi átlagértéknél (60 mm). Igazgatóságunkon a lehullott csapadék havi mennyisége 34 mm (Tápiószele Külsőmező) és 178 mm (Pásztó) között alakult. A hónap folyamán a csapadékeloszlás időben és területileg is egyenetlen volt, mivel a nagycsapadékok általában zivatartevékenységekhez kötődtek. A legtöbb csapadék igazgatóságunk területén augusztus 3-5. között hullott, például Kartal mérőállomásnál 140 mm-t is meghaladta a 3 napos csapadékösszeg, de több állomáson is 100 mm-nél több csapadék esett ezekben a napokban. A teljes igazgatóság területét figyelembe véve csak 29-én érkezett a következő jelentős csapadékmennyiség. A hónap közepi csapadéktevékenység elsősorban csak a Közép-Duna és a Duna-Tisza Hátság vízgyűjtőket érintette. A tárgyidőszakban igazgatóságunk területét érintő főbb részvízgyűjtőkön az alábbi havi területi átlagok adódtak: Közép-Duna vízgyűjtő: 112,5 mm, Zagyva vízgyűjtő: 96,5 mm, Ipoly vízgyűjtő: 73,6 mm, Duna-Tisza-hátság vízgyűjtő: 76,3 mm.

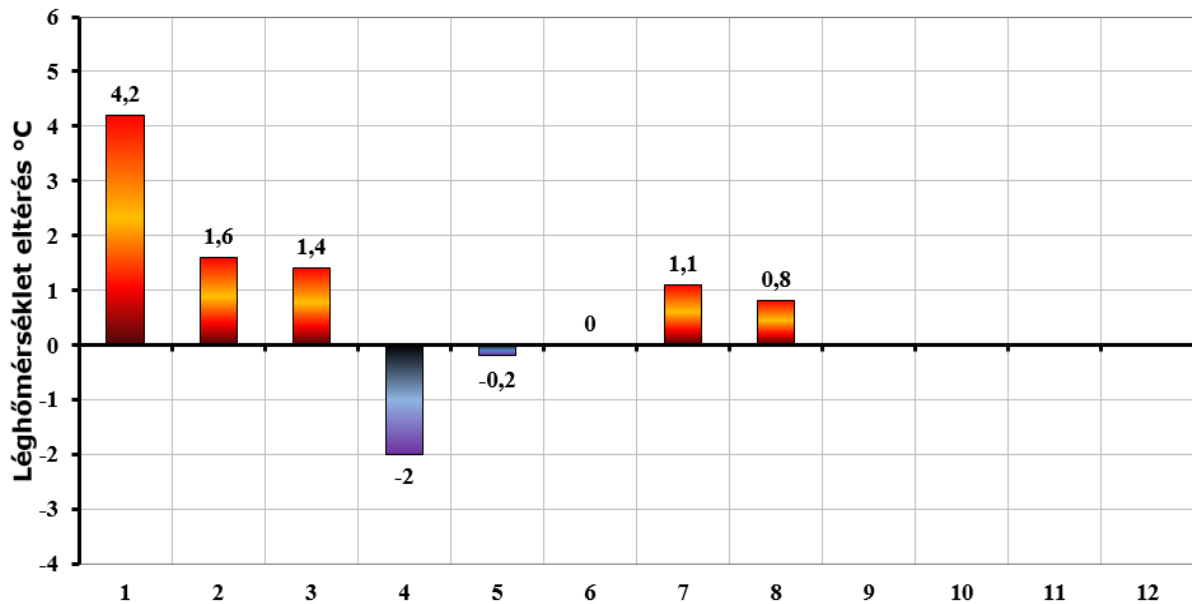
A 2023. évi havi csapadékösszeg területi átlagértékének a sokévi átlagtól való eltérése a KDVVIZIG területén

Léghőmérséklet

Augusztusban a havi átlaghőmérséklet igazgatóságunk területén 22,0 °C volt, ami 0,8 °C-kal több, mint a sokévi (1991-2020) területi átlagérték. Augusztusban az igazgatóságunk területén a legalacsonyabb havi középhőmérséklet Nagy-Hideg-hegy állomáson (18,8 °C), a legmagasabb pedig Budapest Állatkert (23,9 °C) mérőállomáson fordult elő.

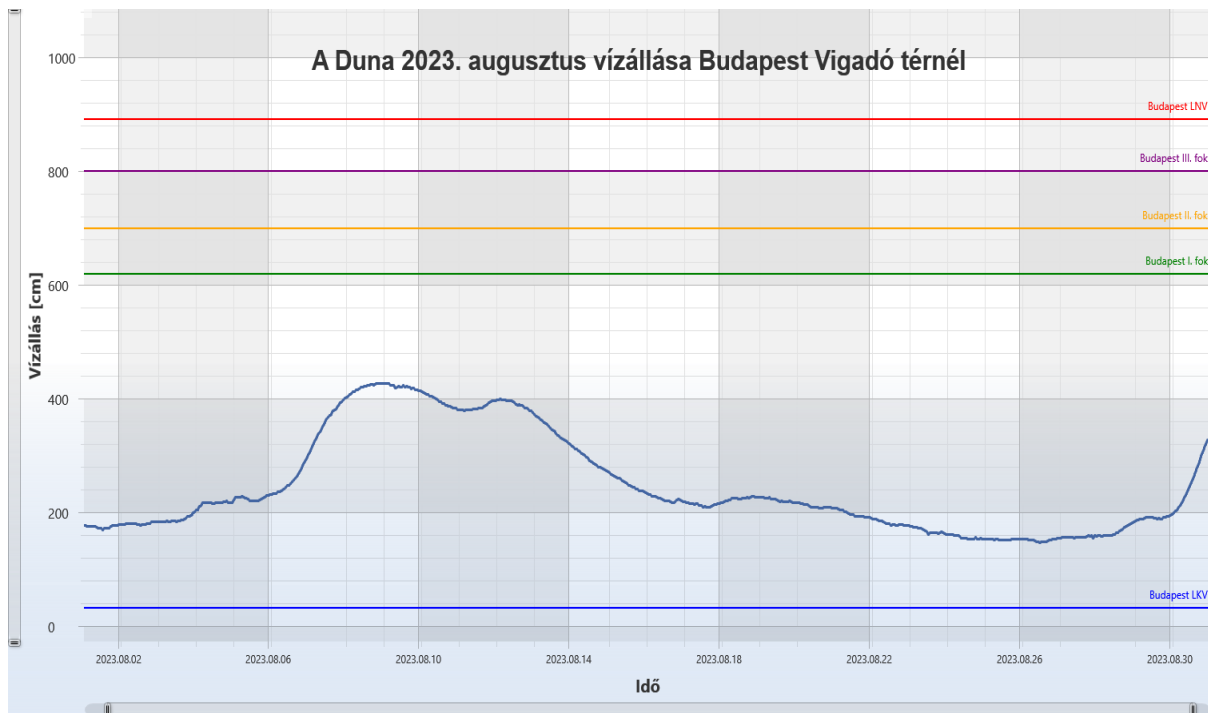
A 2023. évi havi középhőmérséklet területi átlagértékének a sokévi átlagtól való eltérése a KDVVIZIG területén

Vízfárás

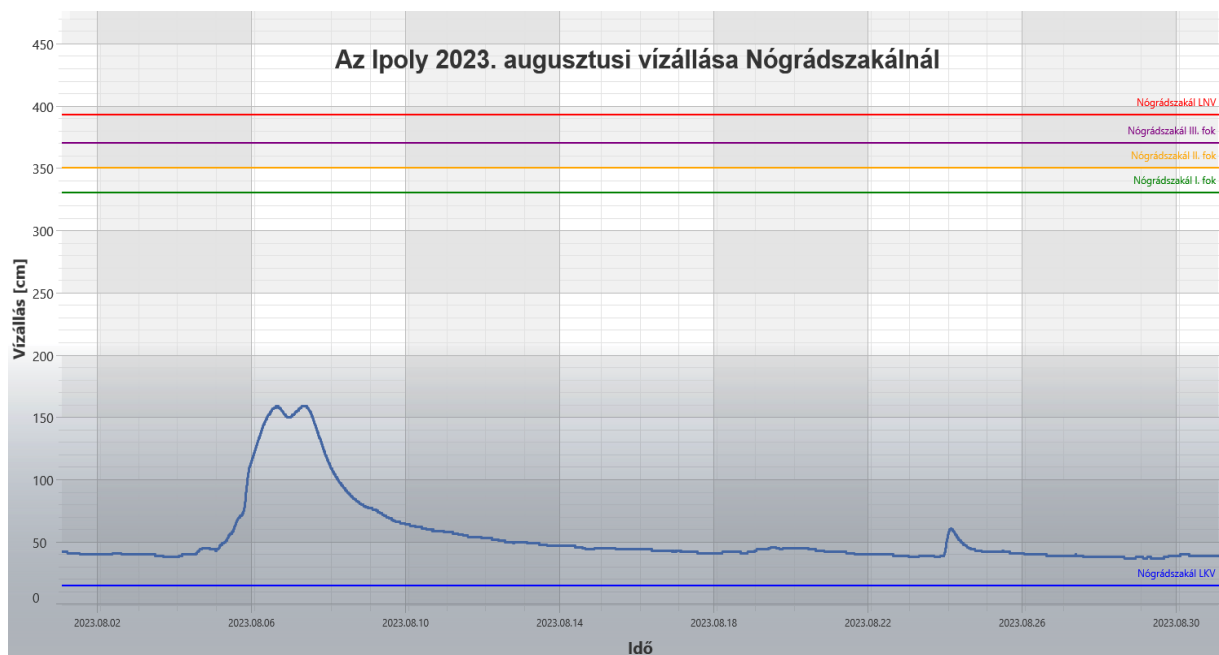
Duna

A Duna felső vízgyűjtőjére a sokévi átlagnál jóval, 60-90%-kal több csapadék érkezett. A hó eleji nagy csapadéértékek megmutatkoztak a Duna vízjárásán. A Budapest Vigadó térnél augusztus elejétől 8-ig emelkedett a vízszint, a tetőzés ezen a napon 428 cm-en következett be (46%-os mederteltség). Az árhullám alapvetően kétpúpú volt, a második tetőzés augusztus 12-én volt 400 cm-es vízállás mellett. Ezt követően kisebb ingadozásokkal egészen 26-ig csökkent a vízszint. A hónap során a legalacsonyabb vízállásérték 26-án 148 cm volt, 13%-os mederteltséggel. Augusztus utolsó napjaiban a Duna felső vízgyűjtőjére is jelentős csapadékmennyiség érkezett, így 26-31. között közel 300 cm-t emelkedett a vízszint Budapestnél. A közepes havi vízállás és vízhozam a Duna legtöbb mérőállomásánál meghaladta a sokéves közepes értéket.

Ipoly

A hónap első napjaiban az Ipoly vízjárása egyenletes volt, a vízszint csak néhány cm-t ingadozott. A mederteltség ekkor alacsony, 5-10% volt. Az augusztus elején érkező heves esőzések következtében aug. 5-től áradni kezdett az Ipoly. Nógrádszakálnál egy nap alatt több mint egy métert emelkedett a vízszint, de a mederteltség a tetőzéskor is csak 37% volt. A folyón aug. 7-től apadás kezdődött, majd a hónap közepére körülbelül az első néhány napi vízszinthez hasonló állapot alakult ki. Augusztus közepétől 23-ig a mederteltség 5-15% között alakult. 23-án az Ipoly szlovákiai szakaszára lokálisan nagyobb csapadékmennyiség érkezett, melynek következtében ~20 cm-es vízszintemelkedés ment végbe, de 25-e környékére ismét visszaesett a vízállás a korábbi alacsony értékekre és ezután a hónap végéig már nem is történt számottevő változás. A közepes vízállás és vízhozam érték a sokéves havi közepes értékhez hasonlóan alakult.

Zagyva

Augusztus első néhány napján jelentkező csapadékos időjárás hatására, augusztus 3-5. között lehullott ~ 20-25 mm napi átlag csapadék - a 3 nap alatt összesen 70-75 mm - hatására több árhullám vonult le a Zagyva teljes szakaszán (Nemti Dorogházi út, Pásztó, Apc, Hatvan alsó, Szentlőrinc-káta állomásokon). A Zagyva felső szakaszán Nemtinél több lépcsőben mintegy 2 méteres vízszintemelkedéssel járó árhullám alakult ki augusztus 5-én 22:30-kor tetőzött először 215 cm-rel, majd 6-án kora délután 14:00 órakor 197 cm-en. Pásztónál is két hullámban tetőzött az árhullám augusztus 5-én 9:30-kor 237 cm-en egy nagyobb áradás következett be, majd az újabb csapadékhullám következtében augusztus 6-án délután 13:00 órakor 155 cm-rel.

A Zagyván levonuló árhullám a folyó középső szakaszán is két hullámban tetőzött, az első árhullám Apcnál augusztus 5-én 13:00-kor 221 cm-en, 29 cm-rel az I. fokú riasztási szint alatt, majd intenzív apadást követően augusztus 6-án 16:00 órakor 164 cm-rel tetőzött.

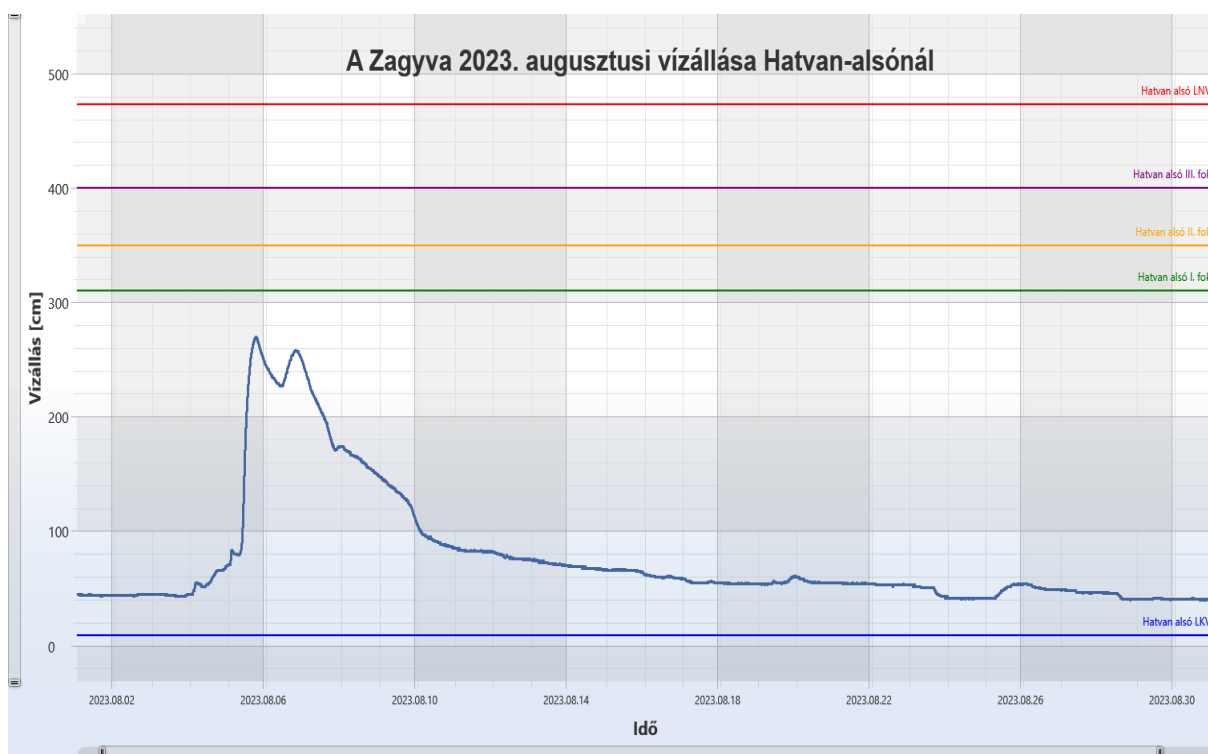
Hatvan-alsónál is még jól elkülöníthető a két árhullám, mindkettő jóval I. fok alatt tetőzött. Az első árhullám augusztus 5-én 19:00-kor 270 cm, a második árhullám augusztus 6-án 258 cm-es vízállással jelentkezett.

Szentlőrinc-kátánál az áradás augusztus 6-án 2:00 órakor meghaladta az I. fokú készültségi szintet (220 cm), 7:00 órakor tetőzött 249 cm-en, majd ezt követően kisebb apadás után augusztus 7-én a második csúcs magasabb 252 cm-es tetőző értékkel vonult le.

A tározókból történt vízeresztések befolyásolták az apadó ágot, augusztus 8-án reggel 8:00 órakor lépett ki az I. fokból a Szentlőrinc-káti állomás.

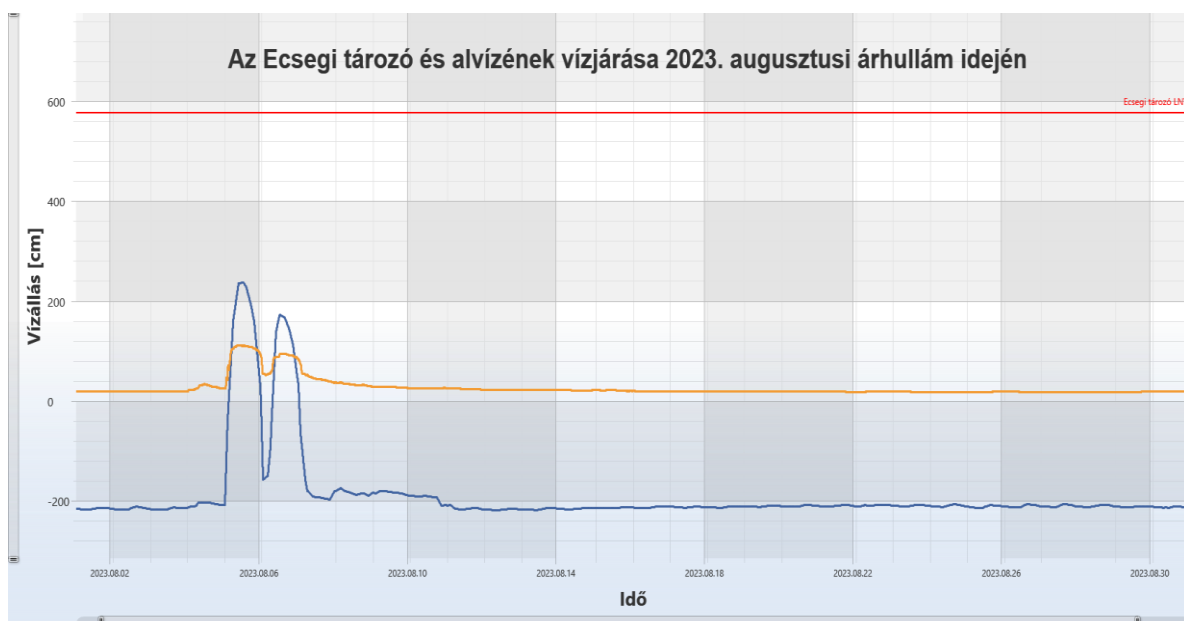
Az árvíz levonulása után a hónap végéig mérsékelt csökkenő vízállások jellemezték a folyót a Zagyva teljes szakaszán

Vízfolyás	Állomás	I. Tetőzés		II. Tetőzés	
		Időpont	Vízállás (cm)	Időpont	Vízállás (cm)
Zagyva-p.	Nemti-Dorogháza	2023. 8. 5. 22:30	215	2023. 8. 6. 14:00	197
Zagyva-p.	Pásztó	2023. 8. 5. 9:30	237	2023. 8. 6. 13:00	150
Zagyva	Apc	2023. 8. 5. 13:00	221	2023. 8. 6. 16:00	164
Zagyva	Hatvan-alsó	2023. 8. 5. 19:30	270	2023. 8. 6. 20:00	258
Zagyva	Szentlőrinc-káta	2023. 8. 6. 7:00	249	2023. 8. 7. 5:00	252
Szuha	Ecseg	2023. 8. 5. 11:00	111	2023. 8. 6. 14:00	94

A Zagyva mellékvízfolyásai közül a Szuha patakon vonult le jelentős árhullám, amelyen az Ecsegi tározó segítségével sikerült mérsékelni az ecsegi vízmércénél jelentkező árhullám nagyságát. A Szuha-patak Ecseg vízmércén 1 méteres árhullámot mértünk augusztus 5-én 11:00 órakor 111 cm volt a vízállás, a második árhullám kisebb volt (95 cm). Az Ecsegi tározóban több mint 4,0 m-t emelkedett a vízszint augusztus 5-én 14:00 órakor 237 cm volt a tározó vízszintje, majd a másnap reggeli apadást követően ismét emelkedett a vízszint a tározóban augusztus 6-án délután 173 cm-rel tetőzött.

Az Ecsegi-tározó felvízi és alvízi vízállásait – utóbbi a Szuha-Ecseg állomás adatsora – mutatja be az alábbi ábra, amelyen jól látható a két árhullám.

1. táblázat: A főbb vízmércék havi és sokéves havi jellemző vízállás és vízhozam értékei
2023. augusztus

<i>Állomás</i>		<i>Havi KV (cm)</i>	<i>Sokéves havi KV (cm)</i>	<i>Havi KÖV (cm)</i>	<i>Sokéves havi KÖV (cm)</i>	<i>Havi NV (cm)</i>	<i>Sokéves havi NV (cm)</i>	<i>Havi KÖQ (m3/s)</i>	<i>Sokéves havi KÖQ (m3/s)</i>
Duna	Nagymaros	21	-52	129	122	318	707	2282	2019
	Vác	48	-45	151	133	351	757	1628	1565
	Budapest	148	52	251	224	444	848	2218	2195
	Dunaújváros	19	-59	112	119	280	718	2250	2231
Ipoly	Ipolytarnóc	57	21	75	69	232	309	3,111	2,560
	Nógrádszakál	37	27	53	56	159	323	3,694	3,450
	Balassagyarmat	-91	-100	-76	-66	-21	199	4,748	3,383
	Ipolytölgyes	87	62	101	99	144	387	5,407	6,730
Zagyva	Nemti-Dorogháza	20	0	49	28	215	211	0,533	0,260
	Pásztó	32	20	60	50	237	251	1,292	0,730
	Hatvan-alsó	40	40	76	71	270	331	2,056	1,390
	Szentlőrinc-káta	29	1	81	43	252	270	2,680	1,830

Talajvíz helyzet

Augusztusban igazgatóságunk területére eső Duna-Tisza közí hátsági területen az átlagosnál több csapadék esett, időben egyenetlen eloszlásban, amely következtében a síkvidéki területeken változó talajvízmozgást regisztráltunk. A tárgy havi változásokat tekintve a Duna-Tisza közí közép-ső részén, Monor T 1119 állomáson enyhén csökkenő, illetve Sári-Csikópuszta T 1144 állomáson stagnáló, enyhén ingadozó vízszinteket regisztráltunk a kutakban. A Duna-Tisza közén, a Dunamenti-sík területén, a Dömsöd T 1137 kútban ingadozó, majd a hónap második felétől enyhén csökkenő talajvízszinteket mértünk.

Vízgazdálkodási helyzet

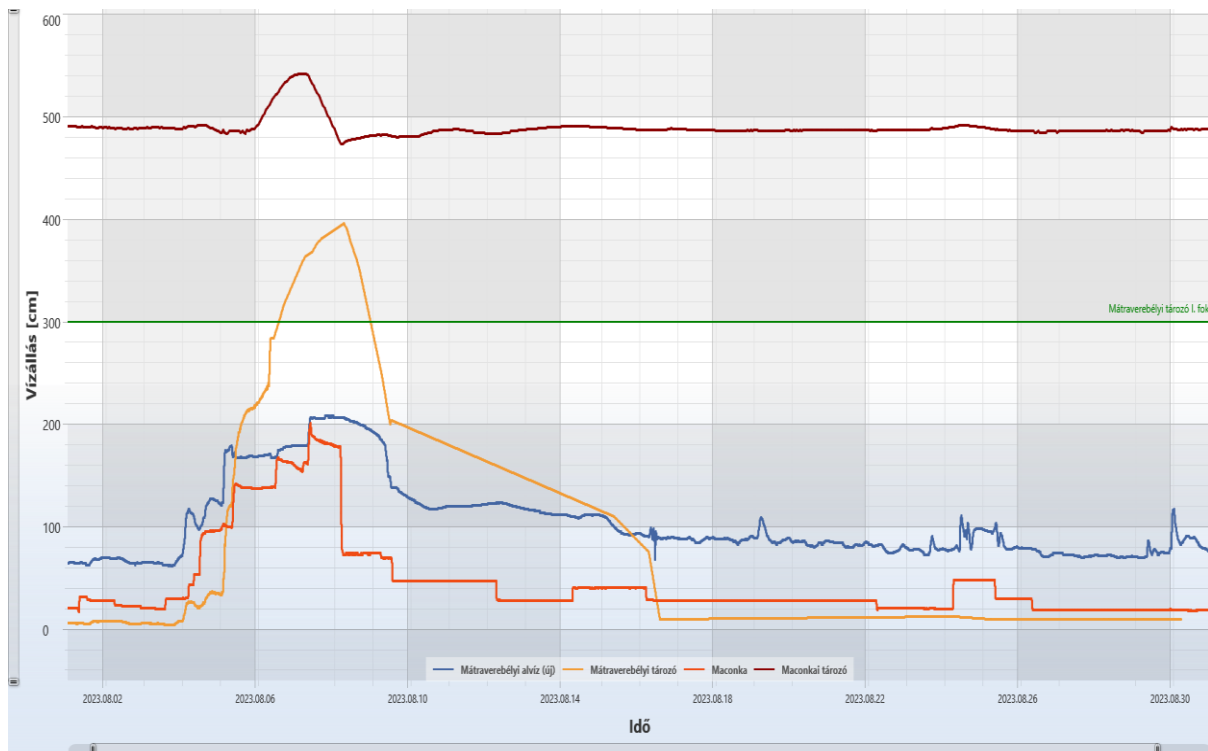
A KDVVIZIG kezelésében lévő tározók

A Maconkai-, Tarján-pataki és Mátraverebélyi-tározókra augusztus 6-8 között I. fokú árvízvédelmi készültség volt érvényben. Ennek megfelelően a tározók vízszintje többször elérte a rendkívüli nagyvízi működési állapotra jellemző szinteket. Igazgatóságunk a vagyonkezelésében és egyéb kezelésben lévő tározók üzemeltetésének összehangolásával biztonságosan levezette a Zagyva-patakon és folyón levonuló árhullámot.

A **Mátraverebélyi-tározón** észlelt maximális vízszint augusztus 8-án 396 cm volt, amely I. fokú riasztási szintnek felel meg.

A **Maconkai-tározó** maximális vízszintje augusztus 7-én 541 cm volt, amely még nem éri el az I. fokú (550 cm-es) riasztási szintet.

A **Kisterenyeyi-tározó** maximális vízszintje augusztus 7-én 445 cm volt, amely a tározóban történő állandó vízszinttartás esetén normál üzemvízszintnek felel meg.

Vízvezetés-vízhasznosítás

A vízellátás biztosítása érdekében az RSD vízszintjét vegetációs üzemvízszinten tartottuk. A Duna-völgyi rendszerbe a Duna-Tisza-csatornán keresztül gravitációsan, az I. Árapasztó csatornába pedig a Dömsödi zsilip kismértékű nyitásával vezetünk be frissítővizet az RSD felől. A Szúnyogi zsilipet időszakosan nyitjuk a megfelelő vízmozgás biztosítására. A XXX. és a Duna-völgyi-főcsatornán, valamint a XXXI. csatornán az Alsó-Duna-völgy rendszer irányába történik víztovábbadás.

Kárelhárítási készülségek

A csapadékos időjárás hatására helyi vízkár készülségek is elrendelésre kerültek.

Ecseg (06.09-06.14), Apc (06.12-06.11) Mátraszőlős (06.09-06.12) III. fok

Ipoly felső vízgyűjtőjének mellékvízfolyásaira (Szentlélek patak, Ménes patak) II. fokú helyi vízkár készülség került elrendelésre (06.09-06.14)

Árvízvédelmi készülség

Intenzív csapadék tevékenység, valamint a meteorológiai és hidrológiai előrejelzések hatására a Zagyván 2023.08.05-08.08 között I. fokú árvízvédelmi készülség lett elrendelve a 02.11,02.12.,02.13., 02.14 árvízvédelmi szakaszokon.

Belvízvédelmi készülség

A Duna emelkedő vízszintje miatt a Sulák-csatorna vizének gravitációs kivezetése megszűnt. Így a mögöttes vizek szivattyús átemelése vált szükségessé.

Fentiek miatt 02.04 Érd belvízvédelmi szakasz Érdi szivattyútelepére I. fokú belvízvédelmi készülség lett elrendelve 2023.08.31.-2023.09.03 között.

Vízminőségvédelmi készültség

A kedvező dunai vízszint emelkedés következtében 2023. július 28-án napközben a Duna és a **Ráckevei (Soroksári) - Duna-ág** vízszintje kiegyenlítődött, ezzel lehetővé vált a Duna-ág gravitációs vízpótlása. A Ráckevei (Soroksári) - Duna-ág (RSD) vízminőségének megőrzése érdekében 2023. július 09-én 06:00 órakor elrendelt III. fokú vízminőségi készültséget 2023. augusztus 02-án 18:00 órától igazgatóságunk megszüntette.

Majd augusztus 17-én 06:00 órai kezdettel, a kedvezőtlen vízpótlási és hidrometeorológiai körülmények miatt ismét III. fokú vízminőség-védelmi készültséget rendelt el, melyet augusztus 28-án szüntetett meg, miután a gravitációs vízpótlás ismét rendelkezésre állt.

Vízminőségi helyzetkép

Az alábbi táblázatban a Duna, az RSD, az Ipoly és a Zagyva főbb szelvényeiben a tárgyidőszakban észlelt vízminőségi paramétereit foglaltuk össze. A táblázat feltünteti a augusztusban mért paraméterek minősítési osztályozását is.

mintavételi hely	dátum	oldott oxigén	d. ox. fogy. e.	ammónia- N	nitrit-N	nitrát-N	ásvány- olaj	mín. osztály
Duna, Szob, sodor								
	2023.08.09	10,3	19,7	0,05	0,012	1,06	<0,02	221
	2023.08.23	-	-	0,05	0,007	0,88	-	-1-
Duna, Bp. felett, sodor								
	2023.08.09	9,9	18,2	0,05	0,009	0,90	-	21-
Duna, Nagytétény, sodor								
	2023.08.09	10,2	17,2	0,05	0,009	1,06	-	22-
Szentendrei-Dunaág, Szentendre alatt								
	2023.08.09	10,6	15,7	0,05	0,011	0,95	-	22-
RSD, Kvassay-zsilip								
	2023.08.01	7,2	13,3	0,04	0,009	1,08	-	22-
	2023.08.08	8,5	13,9	0,05	0,008	1,15	-	22-
	2023.08.22	7,7	13,0	0,05	0,017	1,06	-	22-
RSD, Szigethalom								
	2023.08.01	6,8	15,4	0,06	0,024	1,06	-	22-
	2023.08.08	8,7	15,8	0,07	0,037	1,04	-	23-
	2023.08.22	9,0	16,0	0,05	0,018	0,97	-	22-
RSD, Ráckeve								
	2023.08.01	9,0	24,1	0,02	0,003	0,14	-	31-
	2023.08.08	8,2	16,3	0,38	0,035	0,88	-	23-
	2023.08.22	10,5	17,0	0,02	0,040	0,66	-	23-
RSD, Tass								
	2023.08.01	6,3	19,5	0,09	0,016	0,16	-	22-
	2023.08.08	8,9	16,8	0,02	0,018	0,27	-	22-
	2023.08.22	10,8	14,0	0,03	0,047	0,50	-	23-
Ipoly, Letkés								
	2023.08.07	8,3	14,9	0,10	0,016	1,51	<0,02	221
Ipoly, Ipolytarnóc								
	2023.08.07	8,0	65,3	0,15	0,070	1,88	<0,02	531
Alsó-Tápió, Tápióság								
	2023.08.03	4,8	36,6	0,09	0,013	1,04	-	32-
Egyesült-Tápió, Tápiógyörgye								
	2023.08.24	0,6	31,0	0,25	0,008	0,10	-	52-
Zagyva, Bátonyterenye (Nagybátony)								
	2023.08.02	4,4	23,8	1,94	0,262	2,58	-	34-

* a visszavont MSZ 12749:1993-as szabvány (Felszíni vizek minősége, minőségi jellemzők és minősítés) szerint.

osztályozás				
1	2	3	4	5